

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

Araştırma Makalesi

<https://dx.doi.org/10.19171/uefad.679322>

Başvuru/Received: 21.11.2018 Kabul/Accepted: 06.03.2019

Üniversite Öğrencilerinin Tükenmişlik ve Yaşam Doyumunun İncelenmesi: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*

Ezgi ÇAĞATAY İN
ezgicagatayin@gmail.com,
OrcID: 0000-0002-0119-739X

Kamile ŞANLI KULA

*Prof. Dr., Ahi Evran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İstatistik Anabilim Dalı,
sanli2004@hotmail.com, OrcID: 0000-0001-8624-5233*

ÖZET

Bu çalışmada, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinin farklı fakülte/ yüksekokullarında okuyan öğrencilerin tükenmişlik ve yaşam doyumu durumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma 2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılı Güz döneminde Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Sağlık Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun birinci ve dördüncü sınıfında okumakta olan öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada araştırmacılar tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu, Tükenmişlik durumu için ilk olarak Schaufeli, Martinez, Marques-Pinto,

* Bu çalışma "Üniversite Öğrencilerinin Matematiksel Problem Çözmeye İlişkin İnançları, Tükenmişlik ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi: Ahi Evran Üniversitesi Örneği" isimli yüksek lisans tez çalışmasının bir parçasıdır. Bu çalışma Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi tarafından FEN.A3.16.036 proje numarası ile desteklenmiştir.

Salnova ve Bakker (2002) tarafından geliştirilen; Çapri, Gündüz ve Gökçakan (2011) tarafından Türkçeye uyarlanan Maslach Tükenmişlik Ölçeği- Öğrenci Formu (MTÖ-ÖF); Yaşam Doyumu durumu için Diener, Emmons, Larsen ve Griffin (1983) tarafından geliştirilmiş, Türkçe geçerlilik ve güvenirlik çalışması Köker (1991) tarafından yapılmış Yaşam Doyumu Ölçeği (YDÖ) kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin, cinsiyet, doğum tarihi, sınıf, okuduğu fakülte/yüksekokul, mezun olunan lise türü, aylık gelir, sigara kullanma durumu, matematikte hissedilen seviye, etkinliklere katılma durumu ve haftalık ders saati yükü değişkenleri ile tükenmişlik durumları; cinsiyet, sınıf, kardeş sayısı, aylık gelir, sigara kullanma durumu, matematikte hissedilen seviye, doğup büyüdüğü yer ve etkinliklere katılma durumu değişkenleri ile yaşam doyumu durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Tükenmişlik, Yaşam Doyumu.

Examination of Burnout and Life Satisfaction of University Students: Kirsehir Ahi Evran University*

ABSTRACT

This study examines the burnout and life satisfaction levels in terms of the demographic variables of students studying in different faculties and colleges at Kirsehir Ahi Evran University. The study population consists of all the students who were studying in the first and fourth years of Ahi Evran University Faculty of Arts and Sciences, Faculty of Education, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Faculty of Agriculture, School of Physical Therapy and Rehabilitation, School of Health, Physical Education and Sports School during the fall semester of the 2016-2017 academic year. Data were collected by means of a personal information form, and Turkish versions of a burnout scale and a life satisfaction scale. Findings revealed that there were statistically significant differences between the variables of gender, class, number of siblings, monthly income, smoking status, level of mathematics, place of birth and growth, and status of life satisfaction.

Key Words: Burnout, Life Satisfaction.

GİRİŞ

Günümüzde bilim, teknoloji, haberleşme ve sosyal alanlarda meydana gelen yenilikler, bireyin günlük hayatını, çalışma yaşamını etkilemekte, yaşamı kolaylaştırmanın yanı sıra bireyin pek çok problemle karşı karşıya kalmasına sebep olmakta; kişisel, sosyal, mesleki açıdan günümüzün önemli sorunlarından biri olan tükenmişlik durumuyla karşı karşıya gelmesine neden olmaktadır (Maslach, Schaufeli ve Leiter 2001).

Tükenmişlik; yaşamdan doyum alamamayı, yılmışlık hislerini içeren çok geniş bir kavramdır. Eğitim hayatının gereği sınavlar, akademik sorumluluklar, akademik sorumlulukların yol açtığı okul ve okul dışındaki bireye yüklenen iş yükü bireyin hayatında birçok stres kaynağı ile yüz yüze gelmesine neden olmaktadır. Tükenmişlik, insanın beklentileri ile ilişkilendirilmekte ve beklenti ile gerçekleşen arasındaki uyumsuzluğun fazla olması sonucu ortaya çıkmış olabileceği düşünülmektedir (Tümkeya, 1996). TDK'ye göre tükenmişlik: “*Gücünü yitirmiş olma, çaba göstermeme durumu*” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2018). Üniversite öğrencilerinin akademik başarısını etkileyen en önemli nedenlerden biri de yaşadıkları tükenmişlik duygusudur. Eğitim sürecinde okulun ve çevrenin akademik beklentileri sebebiyle öğrencilerde tükenmişlik ortaya çıkabilmektedir (İlbay, 2014). Bireylerde meydana gelen tükenmişlik duygusu sadece bireyi değil, ailesini, yakın çevresini, arkadaşlarını ve sosyal çevresini de etkilemektedir (Küçüksüleymanoğlu ve Onuray Eğilmez, 2013).

Yaşam doyumunu; bireyin kendi yaşamına ilişkin sahip olduğu genel yargı ve değerlendirmeler olarak tanımlanmaktadır. Bireyin yaşamına ilişkin algı ve değerlendirmelerini yansıtan yaşam doyumunun önemli olduğu toplum kesimlerinden birisi de üniversite öğrencileridir. Üniversite yılları öğrencilerin yetişkin rollerini denedikleri, çalışma yaşamına hazırlandıkları ve yaşamlarına ilişkin değerleri daha fazla idealize ettikleri bir dönemdir (Çivitçi, 2012). Üniversite yaşamı içerisinde barındırdığı gelişimsel görevler ve stres kaynakları açısından zorlu ve önemli bir yaşam dönemi olarak değerlendirilebilir. Üniversite yaşamının öğrenciler için barındırdığı sosyal, kişisel, akademik ve kariyer planlama ile ilgili zorlukları yaşam doyumunu olumsuz yönde etkileyebilmektedir (Özby vd., 2012). Yaşam doyumunu, bireylerin kendi yaşam şekilleri ve standartları ile ilişkili süreçlerin bir bütünüdür (Telef, 2011). Yaşam doyumunu kavramı ilk kez Neugarten, Havinghurst ve Tobin tarafından “*Kişinin beklentisiyle, elinde olanların karşılaştırılmasıyla elde edilen durum ya da sonuç*” olarak tanımlanmıştır (Köker, 1991). Diener ise yaşam doyumunu; “*Bireyin genel memnuniyeti ve hayata ilişkin olumlu değerlendirmeleri ve bilişsel değerlendirmelerinin toplamı*” olarak tanımlamıştır (Vara, 1999). Yaşam doyumunu genel olarak kişinin kendi yaşamından duyduğu memnuniyeti, olumlu duygunun olumsuz duygudan daha fazla olmasını ve iş yaşamı dışındaki duygusal tepkisi olarak ifade edilebilir (Telman ve Ünsal, 2004; Özdevecioğlu, 2003; Telef, 2011).

Güdük, Erol, Yağcibulut, Uğur, Özvarış ve Aslan (2005), tıp fakültesinde okuyan son sınıf öğrencilerinin tükenmişlik durumu ve ilişkili olabilecek bazı sosyodemografik özellikleri incelemiş ve tıp eğitimini altı yılda bitiremeyen öğrencilerin duygusal tükenmişlik puanlarının daha

yüksek olduğunu göstermişlerdir. Bu çalışmada son sene eğitimlerinden memnun olmayan öğrencilerin tükenmişlik puanları son sene eğitiminden memnun olan öğrencilerin tükenmişlik puanlarına göre daha yüksek bulunmuştur (Güdük vd., 2005).

Ören ve Türkoğlu (2006), Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin tükenmişlik düzeylerini cinsiyet, bölüm, yaş ve sosyoekonomik düzey değişkenlerine göre incelemişlerdir. Cinsiyete göre, kişisel başarı ve duyarsızlaşma boyutunda erkeklerin tükenmişlik düzeyinin daha yüksek, duygusal tükenmede ise kızların tükenmişliklerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bölümlere göre ise Elektronik ve Bilgisayar bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin tükenmişlik düzeyi yüksek, Okul Öncesi Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin tükenmişlik düzeyinin düşük olduğu; yaşa göre ise 23 ve üzeri yaştaki öğrencilerin tükenmişlikleri, 19-20 ve 21-22 yaştaki öğrencilerin tükenmişliklerinden daha yüksek çıkmıştır. Araştırma sonucuna göre sosyoekonomik düzeye göre tükenmişlikte önemli bir fark bulunamamıştır (Ören ve Türkoğlu, 2006).

Çavuş, Gök ve Kurtay (2007), Çukurova Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi'nin Meslek Yüksekokullarında çalışan öğretim elemanlarının tükenmişlik düzeylerini bazı değişkenlere göre incelemişlerdir. Bu çalışmada her iki üniversitenin Meslek Yüksekokulu akademik personelinin duygusal tükenme ve duyarsızlaşma puanları düşük, kişisel başarı puanının ise yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre, duygusal tükenme ile idari görev, toplam ders yükü ve işten elde edilen doyum; kişisel başarı ile yaş ve işten elde edilen doyum arasında anlamlı farklılık bulunmuştur (Çavuş vd., 2007).

Tümekaya ve Çavuşoğlu (2010), "Sınıf Öğretmenliği Son Sınıf Öğretmen Adaylarının Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi" başlıklı çalışmalarında öğretmen adaylarının tükenmişliklerinin sosyoekonomik düzeye göre farklılık gösterirken, cinsiyet, mezun oldukları lise türü, öğrenim gördükleri fakültenin kaçınıcı tercihte olduğu, genel not ortalaması ve barınma yerine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Düşük tükenmişlik yaşayan öğretmen adayları yüksek tükenmişlik yaşayanlardan farklı olarak okudukları bölümden beklentilerinin karşılandığı ve gelecekte umutlu olduklarını ifade etmişlerdir. KPSS, mesleki kaygılar, mesleğe hazır hissetme, mesleğin toplumda algılanan statüsü ve yaşanan problemlere yaklaşım biçimleri konusunda ise düşük ve yüksek tükenmişlik yaşayan

öğretmen adayları ortak görüş bildirmişlerdir (Tümkiye ve Çavuşoğlu, 2010).

Akıl ve Yazar (2014), üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin tükenmişlik düzeyini incelemişlerdir. Araştırma sonucunda cinsiyet, aylık harçlık miktarı ve barınma yerine göre anlamlı bir fark bulunmaz iken öğrenim görecekları fakülte ve öğrenim görecekları bölümü isteyerek mi yoksa mecburen mi tercih etme değişkenlerine göre tükenmişlik düzeylerinde anlamlı bir fark tespit etmişlerdir (Akıl ve Yazar, 2014).

Stoliker ve Lafreniere (2015), bir Kanada Üniversitesi'nde yaptıkları araştırmaya göre öğrencilerin akademik stres ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık olmadığına; bununla birlikte, kadınların erkeklere göre daha iyi stres ile baş edebildiklerini, yalnızlık hissi ve tükenmişlik, öğrencilerin genel akademik deneyimlerini ve stres algılarını olumsuz yönde etkilediğini, akademik başa çıkma becerisinin, yalnızlık duygusu ile tükenmişlik duygusu arasındaki ilişki üzerinde etkisi olmadığı sonucuna ulaşmışlardır (Stoliker ve Lafreniere, 2015).

Tansel (2015), üniversite öğrencilerinin tükenmişlik düzeylerini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda cinsiyet, yaş, psikolojik destek, fakülte, sınıf seviyesi, hobi durumu, haftalık ders yükü, bölümü seçme nedeni değişkenlerine göre tükenmişlik puanlarının farklılaştığı sonucuna ulaşmıştır (Tansel, 2015).

Tuzgöl Dost (2007), Hacettepe Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde okuyan üniversite öğrencilerinin yaşam doyumu düzeylerini cinsiyet, algılanan akademik başarı, algılanan ekonomik durum, algılanan anne-baba tutumu, gelecekte beklenen, dinî inanç ve yalnızlık değişkenlerine göre incelemiş ve yaşam doyumunun cinsiyet, algılanan akademik başarı, algılanan ekonomik durum, gelecekte beklenen, dinî inanç ve yalnızlık değişkenlerine göre farklılaştığı sonucuna ulaşmıştır (Tuzgöl Dost, 2007).

Telef (2011), sınıf ve branş öğretmenlerinin öz-yeterlikleri, iş doyumları, yaşam doyumları ve tükenmişlikleri arasındaki ilişkiyi incelemiş ve cinsiyet, eğitim düzeyi, çalışma yılı, mezun olunan alanda çalışma durumu, branş, görev yapılan okul türü değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını araştırmıştır. Araştırma sonucunda öz-yeterliğin alt boyutlarından öğrenci katılımını sağlama, öğretim stratejileri ve sınıf yönetimi yeterliklerinin, öğretmenlerin iş doyumları ve yaşam doyumları ile pozitif, tükenmişlikleri ile negatif ilişki olduğunu belirlemiştir. Ayrıca öğretmenlerin öz-yeterlikleri, iş doyumları, yaşam doyumları ve

tükenmişliklerinde demografik değişkenlere göre farklılıklar saptamıştır (Telef, 2011).

Araştırmada, üniversite öğrencilerinin tükenmişlik ve yaşam doyumunun bununla ilişkili olduğu düşünülen bazı demografik değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla “Üniversite öğrencilerinin tükenmişlik ve yaşam doyumunu düzeyi nedir?”, “Tükenmişlik ve yaşam doyumunu arasında nasıl bir ilişki vardır?”, “Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Fakülte/Yüksekokullarında okuyan öğrencilerin tükenmişlik ve yaşam doyumları, cinsiyet, yaş, sınıf, okuduğu fakülte/yüksekokul, bölüm, mezun olunan lise türü, barınma yeri, kardeş sayısı, ailenin ortalama aylık gelir düzeyi, sigara kullanma durumu, matematikte hissedilen seviye, doğup büyüdüğü yer, etkinliklere katılma durumu, haftalık ders saati yüküne göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” sorularına cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın modeli

Bu araştırmada araştırma modeli olarak nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nicel araştırma; olgu ve olayları nesnelleştirerek gözlemlenebilir, ölçülebilir ve sayısal olarak ifade edilebilir bir şekilde ortaya koyan bir araştırma türüdür (Akman, 2014). Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemanlardan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2015).

Çalışma grubu

2016-2017 Eğitim-Öğretim yılı güz döneminde Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi'nin Fen Edebiyat Fakültesi (FEF), Eğitim Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF), Ziraat Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon (FTR) Yüksekokulu, Sağlık Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO)'nun birinci ve dördüncü sınıflarında öğrenim gören 3780 öğrencinin 2180 tanesine ulaşılabilmektedir. Eksik veri içeren 183 anketin analiz dışında bırakılmasıyla FEF'ten n=361 (%18), Eğitim Fakültesi'nden n=709 (%35,5), İİBF'den n=261, (%13,1), Ziraat Fakültesi'nden n=76 (%3,8), FTR Yüksekokulu'ndan n=99 (%5,0), Sağlık Yüksekokulu'ndan n=309 (%15,5), BESYO'dan n=182 (%9,1) olmak üzere

toplam 1997 öğrenci ile araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu öğrencilerin 1324 (%66,3) tanesi kız, 673 (%33,7) tanesi erkek öğrencidir.

Veri Toplama ve Analiz Süreci

Verilerin toplanması aşamasında önce veri toplama araçlarının etik kurul izni ve veri toplama araçlarının öğrencilere uygulanabilmesi için Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Rektörlüğü'nden gerekli izinler alınmıştır. İzinler tamamlandıktan sonra Kırşehir Ahi Evran Üniversite'sinin FEF, Eğitim Fakültesi, İİBF, Ziraat Fakültesi, FTR Yüksekokulu, Sağlık Yüksekokulu, BESYO'nun birinci ve dördüncü sınıflarında öğrenim gören öğrencilerine araştırmacılar tarafından gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra gönüllülük esas alınarak öğrencilere anketlerin uygulanması ile veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 24.0 paket programında değerlendirilmiştir. Ortalamalar arasında farklılık olup olmadığı test edilirken bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü ANOVA testi ve ilişkiler incelenirken kısmi korelasyon analizi kullanılmıştır. Tüm analizlerde anlam düzeyi $\alpha = 0,05$ alınmıştır.

Araştırmada öğrencilere araştırmacılar tarafından geliştirilmiş kişisel bilgi formu, Tükenmişlik Ölçeği ve Yaşam Doyum Ölçeği uygulanmıştır. Kişisel Bilgi Formu; Öğrencilerin cinsiyet, yaş, sınıf, okuduğu fakülte/yüksekokul, bölüm, barınma yeri, kardeş sayısı, aile ortalama aylık gelir durumu, sigara kullanma durumu, matematikte kendini hissettiği seviye, doğup büyüdüğü yer, etkinliklere katılma durumu, haftalık ders saati yükü ile ilgili bilgileri içeren araştırmacılar tarafından geliştirilmiş bir formdur.

Öğrencilerin tükenmişliklerini belirlemek Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Öğrenci Formu (MTÖ-ÖF) kullanılmıştır. Ölçek Schaufeli, Martinez, Marques-Pinto, Salnova ve Bakker (2002) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçeye uyarlaması Çapri, Gündüz ve Gökçakan (2011) tarafından yapılmıştır. 13 sorudan oluşan ölçek beşli likert tipindedir. Ölçek duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve yetkinlik olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır (Çapri vd., 2011). Üniversite öğrencilerinin tükenmişlik düzeylerinin belirlenmesi için uygulanan MTÖ-ÖF'ün genel Cronbach Alpha değeri 0,771, duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve yetkinlik alt boyutları için sırasıyla 0,828, 0,821 ve 0,631 olarak bulunmuştur.

Öğrencilerin yaşam doyumlarını belirlemek için Diener, Emmons, Larsen ve Griffin (1983) tarafından geliştirilmiş, Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Köker (1991) tarafından yapılmış Yaşam Doyumu Ölçeği (YDÖ) kullanılmıştır. Ölçek yedili likert tipindedir. YDÖ'nün

puanlanmasında yüksek ve düşük yaşam doyumuna sahip olanları belirlemek için grubun aritmetik ortalaması kullanılmaktadır. Aritmetik ortalamasının üzerinde olanlar yüksek yaşam doyumlu, aritmetik ortalamasının altında olanlar ise düşük yaşam doyumlu olarak belirlenmektedir (Köker, 1991). Köker (1991) ölçeğe üç hafta arayla uyguladığı test tekrar test tutarlılık katsayısını 0,85 olarak elde etmiştir. Çalışmada YDÖ'nün Cronbach Alpha katsayısı 0,82 olarak bulunmuştur.

BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde, üniversite öğrencilerinin tükenmişlik ve yaşam doyumu durumları arasındaki ilişkiye; tükenmiş ve yaşam doyumu durumlarının cinsiyet, yaş, sınıf, okuduğu fakülte/yüksekokul, bölüm, barınma yeri, kardeş sayısı, aile ortalama aylık gelir durumu, sigara kullanma durumu, matematikte kendini hissettiği seviye, doğup büyüdüğü yer, etkinliklere katılma durumu, haftalık ders saati yükü gibi değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Öğrencilerin MTE-ÖF ve YDÖ'ye ilişkin özet istatistikleri ve MTE-ÖF ile YDÖ arasındaki ilişki sırasıyla Tablo 1 ve Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin MTE-ÖF ve YDÖ'ye ilişkin özet istatistikleri

	Minimum	Maksimum	$\bar{x}$	ss
Tükenme	5	25	13,26	4,784
Duyarsızlaşma	4	20	8,95	3,854
Yetkinlik	4	20	12,77	3,138
Yaşam Doyumu	5	35	19,95	7,154

Öğrencilerin duygusal tükenme ortalaması 13,26, duyarsızlaşma ortalaması 8,95, yetkinlik ortalaması 12,77, yaşam doyumu ortalaması ise 19,95'dir.

Tablo 2. Öğrencilerin MTE-ÖF ile YDÖ arasındaki ilişki

	Duygusal Tükenme	Duyarsızlaşma	Yetkinlik	Yaşam Doyumu
Duygusal Tükenme	r	1	0,763	-0,183
	p		0,000*	0,000*

Duyarsızlaşma	r	1	-0,229	-0,285
	p		0,000*	0,000*
Yetkinlik	r		1	0,306
	p			0,000*
Yaşam Doymumu	r			1
	p			

Öğrencilerin duygusal tükenme ve duyarsızlaşması arasında pozitif yönde yüksek düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($r=0,763$; $p<0,5$). Öğrencilerin duygusal tükenmesi arttıkça duyarsızlaşması da artmaktadır. Determinasyon katsayısı dikkate alındığında duygusal tükenmenin %58'i duyarsızlaşmadan kaynaklanmaktadır ($r^2=0,582$). Öğrencilerin duygusal tükenmesi ve yetkinlik arasında negatif yönde zayıf düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($r=-0,183$; $p<0,5$). Benzer şekilde duygusal tükenme ve yaşam doymumu arasında negatif yönde zayıf düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($r=-0,283$; $p<0,5$). Öğrencilerin duygusal tükenmesi arttıkça yetkinlik ve yaşam doymumu azalmaktadır. Öğrencilerin duyarsızlaşması ve yetkinlik arasında negatif yönde zayıf düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($r=-0,229$; $p<0,5$). Benzer şekilde duyarsızlaşma ve yaşam doymumu arasında negatif yönde zayıf düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($r=-0,285$; $p<0,5$). Öğrencilerin duyarsızlaşması arttıkça yetkinlikleri ve yaşam doymuları azalmaktadır. Öğrencilerin yetkinlik ve yaşam doymumu arasında pozitif yönde düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($r=0,306$; $p<0,5$). Öğrencilerin yetkinlikleri arttıkça yaşam doymuları da artmaktadır.

Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinin tükenmişlik ve yaşam doymumu

Öğrencilerin cinsiyete göre tükenmişlik puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığını belirleyebilmek için uygulanan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin cinsiyete göre MTE-ÖF bağımsız örneklem t-testi sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	t
Duygusal Tükenme	Kız	1324	13,48	4,798	2,934*
	Erkek	673	12,82	4,728	

Duyarsızlaşma	Kız	1324	8,84	3,767	-1,794
	Erkek	673	9,17	4,013	
Yetkinlik	Kız	1324	12,62	3,027	-2,951*
	Erkek	673	13,07	3,326	

*p<0,05

Tablo 3 incelendiğinde, kız ve erkek öğrencilerin MTÖ-ÖF'ün duygusal tükenme ($t=2,934$, $p<0,05$) ve yetkinlik ($t=-2,951$, $p<0,05$) alt puanlarında farklılaşma bulunmuştur. Kız öğrenciler duygusal tükenme, erkek öğrenciler ise yetkinlik alt boyutunda daha fazla tükenmişlik yaşadığı sonucuna ulaşmıştır.

Öğrencilerin cinsiyete göre yaşam doyumu puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığını belirleyebilmek için uygulanan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin cinsiyete göre YDÖ bağımsız örneklem t-testi sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	t
YDÖ	Kız	1324	20,19	7,107	2,137*
	Erkek	673	19,47	7,227	

*p<0,05

Tablo 4 incelendiğinde, kız ve erkek öğrencilerin yaşam doyumu ($t=2,137$, $p<0,05$) ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Kız öğrencilerin yaşam doyumu erkek öğrencilerin yaşam doyumundan daha yüksektir.

Öğrencilerin doğum tarihine göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin doğum tarihine göre, MTÖ-ÖF'ten aldıkları puanların farklılaşp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere verilere Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) uygulanmış ve sonuçlar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin doğum tarihine göre MTÖ-ÖF ANOVA sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
Duygusal Tükenme	-1991	47	13,34	5,498	12,294*	1993-1994- 1995>1996,1997,19 98
	1992	48	12,93	3,817		
	1993	122	14,51	4,954		
	1994	338	14,29	4,944		
	1995	366	14,61	5,044		
	1996	165	12,25	4,611		
	1997	403	12,19	4,605		
	1998	472	12,52	4,449		
	1999+	36	12,19	4,451		
Duyarsızlaşma	-1991	47	9,89	4,274	20,104*	-1991-1992-1993- 1994-1995- 1996>1997-1998- 1999+
	1992	48	9,75	3,761		
	1993	122	10,10	3,649		
	1994	338	9,93	3,979		
	1995	366	10,25	4,099		
	1996	165	8,28	3,469		
	1997	403	8,09	3,520		
	1998	472	7,89	3,434		
	1999+	36	6,94	3,097		
Yetkinlik	-1991	47	13,44	3,543	2,204*	1993>1994-1995- 1996
	1992	48	12,50	2,657		
	1993	122	13,50	3,325		
	1994	338	12,66	2,998		
	1995	366	12,63	3,067		
	1996	165	12,36	3,327		
	1997	403	12,69	30,053		
	1998	472	13,01	3,218		
	1999+	36	12,11	30,059		

*p<0,05

Tablo 5 incelendiğinde doğum tarihine göre duygusal tükenme ($F_{3-1997}=12,294$, $p<0,05$), duyarsızlaşma ($F_{3-1997}=20,104$, $p<0,05$) ve yetkinlik ($F_{3-1997}=2,204$, $p<0,05$) alt boyut puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Games-Howell ve Bonferroni uygulanmıştır. Games-Howell testi sonucuna göre duygusal tükenme alt boyutunda 1993, 1994 ve 1995 yılında doğan öğrencilerin puan ortalamaları 1996, 1997 ve 1998 yılında doğan öğrencilerden anlamlı düzeyde daha yüksektir. Games-Howell testi sonucuna göre duyarsızlaşma alt boyutunda -1991, 1992,1993,1994,1995 ve 1996 yılında doğan öğrencilerin puan ortalamaları 1997, 1998 ve 1999+ yılında doğan öğrencilerden anlamlı düzeyde daha yüksektir. Bonferroni testi sonucuna göre yetkinlik alt boyutunda 1993 yılında doğan öğrencilerin puan ortalamaları 1994, 1995 ve 1996 yılında doğan öğrencilerden anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Doğum tarihine göre, YDÖ'nün farklılaşıp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere verilere Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) uygulanmış ve sonuçlar Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin doğum tarihine göre YDÖ ANOVA sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
YDÖ	-1991	47	18,04	7,994	1,691	-----
	1992	48	19,23	7,839		
	1993	122	19,11	6,955		
	1994	338	19,51	70,056		
	1995	366	19,53	6,340		
	1996	165	20,35	7,213		
	1997	403	20,43	7,545		
	1998	472	20,43	7,300		
	1999+	36	21,19	7,218		

*p<0,05

Tablo 6 incelendiğinde doğum tarihine göre yaşam doyumu ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Sınıf seviyesine göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin okuduğu sınıfa göre tükenmişlik puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığını belirleyebilmek için uygulanan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin okuduğu sınıfa göre MTE-ÖF bağımsız örneklem t-testi sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	t
Duyusal Tükenme	1	1130	12,21	4,330	-11,330*
	4	867	14,63	4,999	
Duyarsızlaşma	1	1130	7,92	3,400	-14,101*
	4	867	10,30	3,992	
Yetkinlik	1	1130	12,78	3,156	0,153
	4	867	12,76	3,116	

*p<0,05

Tablo 7 incelendiğinde, birinci ve dördüncü sınıfta okuyan öğrencilerin MTÖ-ÖF'ün duygusal tükenme ($t=-11,330$, $p<0,05$) ve duyarsızlaşma ($t=-14,101$, $p<0,05$) alt puanlarında farklılaşma bulunmuştur. Birinci sınıf öğrencilerinin duygusal tükenme, dördüncü sınıf öğrencilerinin ise duyarsızlaşma alt boyutunda daha fazla tükenmişlik yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin okuduğu sınıfa göre yaşam doyumu puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığını belirleyebilmek için uygulanan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin okuduğu sınıfa göre YDÖ bağımsız örneklem t-testi sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	t
YDÖ	1	1130	20,28	7,344	2,415*
	4	867	19,51	6,878	

*p<0,05

Tablo 8 incelendiğinde, birinci ve dördüncü sınıfta okuyan öğrencilerin yaşam doyumu ($t=2,415$, $p<0,05$) ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Birinci sınıf öğrencilerin yaşam doyumu ortalamasının, dördüncü sınıf öğrencilerin yaşam doyumu ortalamasından daha yüksektir.

Öğrencilerin okuduğu fakülte/yüksekokula göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin okuduğu fakülte/yüksekokula göre, MTÖ-ÖF'ten aldıkları puanların farklılaşıp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere uygulanan ANOVA sonuçları Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin okuduğu fakülte/yüksekokula göre MTÖ-ÖF ANOVA sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
Duygusal Tükenme	FEF	361	12,42	4,355	9,254*	Eğitim- Sağlık> FEF
	Eğitim	709	13,39	4,806		
	İİBF	261	12,49	4,537		
	Ziraat	76	12,82	4,691		
	FTR	99	13,93	4,909		
	Sağlık	309	14,78	5,018		
	BESYO	182	12,75	4,778		
Duyarsızlaşma	FEF	361	8,17	3,539	8,249*	Eğitim- Sağlık>FEF
	Eğitim	709	9,06	3,821		
	İİBF	261	8,45	3,589		
	Ziraat	76	8,84	3,494		
	FTR	99	8,52	4,133		
	Sağlık	309	10,09	4,108		
	BESYO	182	9,15	4,034		
Yetkinlik	FEF	361	13,06	3,207	1,778	-----
	Eğitim	709	12,60	3,067		
	İİBF	261	12,81	3,130		
	Ziraat	76	12,55	3,234		
	FTR	99	12,88	2,955		
	Sağlık	309	12,55	3,118		
	BESYO	182	13,21	3,323		

*p<0,05

Tablo 9 incelendiğinde fakülte/yüksekokula göre duygusal tükenme ($F_{3-1997}=9,254$, $p<0,05$) ve duyarsızlaşma ($F_{3-1997}=8,249$, $p<0,05$) alt boyut puan ortalamalar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Fakat yetkinlik ($F_{3-1997}=1,778$, $p>0,05$) alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunamamıştır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Games-Howell ve Bonferroni uygulanmıştır. Bonferroni testi sonucuna göre duygusal tükenme alt boyutunda Eğitim Fakültesi ve Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin puan ortalamaları FEF'te okuyan öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Benzer şekilde Sağlık Fakültesinde okuyan öğrencilerin puan ortalaması, Eğitim, İİBF, Ziraat ve BESYO'da okuyan öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Games-Howell testi sonucuna göre duyarsızlaşma alt boyutunda Eğitim Fakültesi ve Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin puan ortalamaları FEF'te okuyan öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Benzer şekilde Sağlık Fakültesi'nde okuyan öğrencilerin puan ortalaması, Eğitim, İİBF ve FTR'de okuyan öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Öğrencilerin okuduğu fakülte/yüksekokula göre, YDÖ'den aldıkları puanların farklılaşp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin okuduğu fakülte/yüksekokula göre YDÖ ANOVA sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
YDÖ	FEF	361	19,96	7,317	0,456	
	Eğitim	709	19,87	6,942		
	İİBF	261	19,95	7,325		
	Ziraat	76	19,95	6,739		-----
	FTR	99	19,82	7,309		
	Sağlık	309	19,69	7,066		
	BESYO	182	20,74	7,673		

*p<0,05

Tablo 10 incelendiğinde öğrencilerin okuduğu fakülte/yüksekokula göre yaşam doyumu ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre, MTÖ-ÖF'ten aldıkları puanların farklılaşp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere verilere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11. Öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre MTÖ-ÖF ANOVA sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
Duygusal Tükenme	Fen Lisesi	21	14,57	4,975	2,534*	Diğer< A. Öğret. L.- Anadolu L.- Meslek L.
	A. Öğret. L.	120	13,82	4,783		
	Anadolu L.	736	13,28	4,862		
	Meslek L.	440	13,32	4,883		
	Genel L.	614	13,23	4,623		
	Diğer	66	11,46	4,336		
Duyarsızlaşma	Fen Lisesi	21	10,00	4,888	1,703	-----
	A. Öğret. L.	120	9,26	3,407		
	Anadolu L.	736	8,92	3,926		
	Meslek L.	440	8,92	4,016		
	Genel L.	614	9,04	3,742		
	Diğer	66	7,81	3,200		
Yetkinlik	Fen Lisesi	21	12,80	20,059	3,624*	Anadolu L.- Meslek L.< A. Öğret. L.
	A. Öğret. L.	120	11,84	2,678		
	Anadolu L.	736	12,80	3,206		
	Meslek L.	440	13,14	3,142		
	Genel L.	614	12,70	3,072		
	Diğer	66	12,42	3,415		

*p<0,05

Tablo 11 incelendiğinde öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre duygusal tükenme ($F_{3-1997}=2,534$, $p<0,05$), ve yetkinlik ($F_{3-1997}=3,624$, $p<0,05$) alt boyut puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Fakat duyarsızlaşma ($F_{3-1997}=1,703$, $p>0,05$) alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunamamıştır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Bonferroni uygulanmıştır. Bonferroni testi sonucuna göre duygusal tükenme alt boyutunda diğer liselerde okuyan öğrencilerin puan ortalaması A. Öğret. L., Anadolu L. ve Meslek L. de okuyan öğrencilerden anlamlı düzeyde daha düşüktür. Bonferroni testi sonucuna göre yetkinlik alt boyutunda Anadolu L. ve Meslek L. de okuyan öğrencilerin puan ortalamaları A. Öğret. L. de okuyan öğrencilerden anlamlı düzeyde daha düşüktür.

Öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre, YDÖ'den aldıkları puanların farklılaşıp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere verilere uygulanan ANOVA sonuçları Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12. Öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre YDÖ ANOVA sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
YDÖ	Fen Lisesi	21	22,09	7,416	2,078	-----
	A. Öğret. L.	120	20,11	6,328		
	Anadolu L.	736	19,40	7,367		
	Meslek L.	440	20,59	7,168		
	Genel L.	614	19,99	6,889		
	Diğer	66	20,50	8,062		

*p<0,05

Tablo 12 incelendiğinde öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre yaşam doyumu ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Öğrencilerin barındığı yere göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin barındığı yere göre, MTÖ-ÖF'ten aldıkları puanların farklılaşıp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13. Öğrencilerin barındığı yere göre MTÖ-ÖF ANOVA sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
Duygusal Tükenme	Özel Yurt	180	12,37	4,306	2,516	-----
	Devlet Yurdu	871	13,26	4,168		
	Apart	253	13,48	5,024		

	Ev	693	13,42	4,995	
Duyarsızlaşma	Özel Yurt	180	7,74	3,185	11,664*
	Devlet Yurdu	871	8,74	3,717	Özel
	Apart	253	9,07	3,788	yurt<Devlet
	Ev	693	9,49	4,108	yurdu-Apart-Ev
					Devlet
					Yurdu<Ev
Yetkinlik	Özel Yurt	180	12,92	3,089	0,984
	Devlet Yurdu	871	12,64	3,039	-----
	Apart	253	12,79	3,174	
	Ev	693	12,77	3,138	

*p<0,05

Tablo 13 incelendiğinde öğrencilerin barındığı yere göre duygusal tükenme ($F_{3-1997}=2,516$, $p>0,05$) ve yetkinlik ($F_{3-1997}=0,984$, $p>0,05$) alt boyut puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Fakat duyarsızlaşma ($F_{3-1997}=11,664$, $p<0,05$) alt boyutunda ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Games-Howell uygulanmıştır. Games-Howell testi sonucuna göre duyarsızlaşma alt boyutunda özel yurtda kalan öğrencilerin puan ortalaması devlet yurdu, apart ve evde kalan öğrencilerden anlamlı düzeyde daha düşüktür. Benzer şekilde devlet yurdunda kalan öğrencilerin puan ortalamaları evde kalan öğrencilerden anlamlı düzeyde daha düşüktür.

Öğrencilerin barındığı yere göre, YDÖ'den aldıkları puanların farklılaşp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14. Öğrencilerin barındığı yere göre YDÖ ANOVA sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
YDÖ	Özel Yurt	180	21,09	7,547	4,436*	Devlet
	Devlet Yurdu	871	19,43	6,953		yurdu<özel yurt- apart
	Apart	253	20,86	70,054		
	Ev	693	19,95	7,154		

*p<0,05

Tablo 14 incelendiğinde öğrencilerin barındığı yere göre yaşam doyumu ($F_{1-1997}=4,436$, $p<0,05$) puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Bonferroni uygulanmıştır. Bonferroni testi sonucuna göre devlet yurdunda kalan öğrencilerin yaşam doyumu özel yurt ve apartta kalan öğrencilerin yaşam doyumundan anlamlı düzeyde daha düşüktür.

Öğrencilerin kardeş sayısına göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin kardeş sayısına göre, MTÖ-ÖF'ten aldıkları puanların farklılaşp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15. Öğrencilerin kardeş sayısına göre MTÖ-ÖF ANOVA sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
Duygusal Tükenme	1	77	13,06	5,021	1,125	-----
	2	479	13,23	4,907		
	3	726	13,55	4,864		
	4	359	13,07	4,754		
	5	150	13,37	4,646		
	6	91	12,53	4,617		
	7	41	13,48	3,886		
	8	33	12,18	3,940		
	9+	41	12,31	3,751		
Duyarsızlaşma	1	77	8,85	4,035	1,364	-----
	2	479	9,06	4,039		
	3	726	9,07	3,872		
	4	359	8,90	3,908		
	5	150	9,04	3,536		
	6	91	8,14	3,338		
	7	41	9,51	3,500		
	8	33	7,78	2,701		
	9+	41	8,17	3,611		
Yetkinlik	1	77	13,46	3,234	0,958	-----
	2	479	12,73	3,174		
	3	726	12,67	3,046		
	4	359	12,89	3,323		
	5	150	12,86	2,921		
	6	91	12,93	3,189		

7	41	12,26	2,607
8	33	12,24	3,446
9+	41	13,02	3,335

*p<0,05

Tablo 15 incelendiğinde öğrencilerin kardeş sayısına göre duygusal tükenme ($F_{3-1997}=1,125$, $p>0,05$), duyarsızlaşma ($F_{3-1997}=1,364$, $p>0,05$) ve yetkinlik ($F_{3-1997}=0,958$, $p>0,05$) alt boyut puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Öğrencilerin kardeş sayısına göre, YDÖ'den aldıkları puanların farklılaşp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere verilere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16. Öğrencilerin kardeş sayısına göre YDÖ ANOVA sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
YDÖ	1	77	20,84	7,607	2,930*	1>8-9+
	2	479	20,30	6,983		2-3>5-8-9+
	3	726	20,24	7,212		4>9+
	4	359	20,12	6,875		
	5	150	18,60	7,479		
	6	91	19,68	7,216		
	7	41	18,12	6,633		
	8	33	17,06	7,013		
	9+	41	17,22	7,552		

*p<0,05

Tablo 16 incelendiğinde öğrencilerin kardeş sayısına göre yaşam doyumu ($F_{1-1997}=2,930$, $p<0,05$), puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Bonferroni uygulanmıştır. Bonferroni testi sonucuna göre bir kardeşi olan öğrencilerin yaşam doyumu sekiz ve 9+ kardeşi olan öğrencilerin yaşam doyumundan; iki ve üç kardeşi olan öğrencilerin yaşam doyumu beş, sekiz ve 9+ kardeşi olan öğrencilerin yaşam doyumundan; dört kardeşi olan öğrencilerin yaşam doyumu 9+ kardeşi olan öğrencilerin yaşam doyumundan daha yüksektir.

Öğrenci ailelerinin ortalama aylık gelir düzeyine göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin belirttiği ailelerinin ortalama aylık gelir düzeyine göre, MTÖ-ÖF'ten aldıkları puanların farklılaşıp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17. Öğrenci ailelerinin ortalama aylık gelir düzeyine göre MTÖ-ÖF ANOVA sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
Duyusal Tükenme	Düşük	194	13,15	4,878	4,151*	Çok iyi>düşük-orta
	Orta	1326	13,09	4,680		
	İyi	453	13,66	4,916		
	Çok İyi	24	15,91	6,078		
Duyarsızlaşma	Düşük	194	9,24	4,396	5,334*	Orta< iyi- çok iyi
	Orta	1326	8,76	3,704		
	İyi	453	9,28	3,935		
	Çok İyi	24	11,20	4,652		
Yetkinlik	Düşük	194	12,55	3,498	1,645	-----
	Orta	1326	12,71	3,019		
	İyi	453	13,02	3,273		
	Çok İyi	24	13,29	3,735		

*p<0,05

Tablo 17 incelendiğinde öğrencilerin belirttiği ailelerinin ortalama aylık gelir düzeyine göre duygusal tükenme ($F_{3-1997}=4,151$, $p<0,05$) ve duyarsızlaşma ($F_{3-1997}=5,334$, $p<0,05$) alt boyut puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır. Fakat yetkinlik ($F_{3-1997}=1,645$, $p>0,05$) alt boyutunda ortalamalar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Games-Howell ve Bonferroni uygulanmıştır. Bonferroni testi sonucuna göre duygusal tükenme alt boyutunda ailesinin

ortalama aylık gelir düzeyini çok iyi olarak belirten öğrencilerin puan ortalamaları düşük ve orta düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Games-Howell testi sonucuna göre duyarsızlaşma alt boyutunda ailesinin ortalama aylık gelirini orta düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin puan ortalamaları iyi ve çok iyi düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha düşüktür.

Öğrencilerin belirttiği ailelerinin ortalama aylık gelir düzeyine göre, YDÖ'den aldıkları puanların farklılaşıp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere verilere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18. Öğrenci ailelerinin ortalama aylık gelir düzeyine göre YDÖ ANOVA sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
YDÖ	Düşük	194	17,22	7,430	26,243*	Düşük<orta-iyi- çok iyi
	Orta	1326	19,62	6,973		
	İyi	453	21,77	6,958		Orta<iyi-çok iyi İyi<çok iyi
	Çok İyi	24	25,71	7,584		

*p<0,05

Tablo 18 incelendiğinde öğrencilerin belirttiği ailelerinin ortalama aylık gelir düzeyine göre yaşam doyumu ($F_{1-1997}=26,243$, $p<0,05$), puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Bonferroni uygulanmıştır. Bonferroni testi sonucuna göre ailesinin ortalama aylık gelir düzeyini düşük olarak belirten öğrencilerin yaşam doyumu orta, iyi ve çok iyi düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin yaşam doyumundan; ailesinin ortalama aylık gelir düzeyini orta olarak belirten öğrencilerin yaşam doyumu iyi ve çok iyi düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin yaşam doyumundan; ailesinin ortalama aylık gelir düzeyini iyi olarak belirten öğrencilerin yaşam doyumu çok iyi düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin yaşam doyumundan daha düşüktür.

Öğrencilerin sigara kullanma durumuna göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin sigara kullanma durumuna göre tükenmişlik puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığını

belirleyebilmek için uygulanan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19. Öğrencilerin sigara kullanma durumuna göre tükenmişlik bağımsız örneklem t-testi sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	t
Duygusal Tükenme	Evet	372	14,50	5,266	5,150*
	Hayır	1625	12,98	4,621	
Duyarsızlaşma	Evet	372	10,30	4,291	6,882*
	Hayır	1625	8,64	3,679	
Yetkinlik	Evet	372	12,77	3,210	-0,027
	Hayır	1625	12,77	3,122	

*p<0,05

Tablo 19 incelendiğinde, sigara kullanan ve kullanmayan öğrencilerin MTÖ-ÖF’ün duygusal tükenme ($t=5,150$, $p<0,05$) ve duyarsızlaşma ($t=6,882$, $p<0,05$) alt boyutun puan ortalamaları arasında farklılaşma bulunmuştur. Sigara kullanan öğrenciler duygusal tükenme ve duyarsızlaşma alt boyutunda, sigara kullanmayan öğrencilere göre daha fazla tükenmişlik yaşamaktadırlar.

Öğrencilerin sigara kullanma durumuna göre yaşam doyumu puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığını belirleyebilmek için uygulanan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 20. Öğrencilerin sigara kullanma durumuna göre yaşam doyumu bağımsız örneklem t-testi sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	t
YDÖ	Evet	372	18,70	7,212	-3,744*
	Hayır	1625	20,24	7,112	

*p<0,05

Tablo 20 incelendiğinde, sigara kullanan ve kullanmayan öğrencilerin yaşam doyumu ($t=-3,744$, $p<0,05$) ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Sigara kullanmayan öğrencilerin yaşam doyumu, sigara kullanan öğrencilerin yaşam doyumundan daha yüksektir.

Öğrencilerin kendilerini algıladıkları matematik düzeyine göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin kendilerini algıladıkları matematik düzeyine göre, MTÖ-ÖF'ten aldıkları puanların farklılaşıp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 21'de verilmiştir.

Tablo 21. Öğrenci kendilerini algıladıkları matematik düzeyine göre MTÖ-ÖF ANOVA sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
Duygusal Tükenme	Yetersiz	710	13,22	4,830	1,287	-----
	Yeterli	710	13,11	4,644		
	İyi	484	13,37	4,796		
	Çok İyi	93	14,10	5,363		
Duyarsızlaşma	Yetersiz	710	8,98	3,844	1,290	-----
	Yeterli	710	8,86	3,715		
	İyi	484	8,90	3,994		
	Çok İyi	93	9,68	4,203		
Yetkinlik	Yetersiz	710	12,44	3,213	8,491*	Çokiyi>iyi- yeterli- yetersiz İyi>yetersiz
	Yeterli	710	12,77	3,128		
	İyi	484	13,04	2,982		
	Çok İyi	93	13,98	3,044		

*p<0,05

Tablo 21 incelendiğinde öğrencilerin kendilerini algıladıkları matematik düzeyine göre duygusal tükenme ($F_{3-1997}=1,287$, $p>0,05$) ve duyarsızlaşma ($F_{3-1997}=1,290$, $p>0,05$) alt boyut puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Fakat yetkinlik ($F_{3-1997}=8,491$, $p<0,05$) alt boyutunda ortalamalar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Bonferroni uygulanmıştır. Bonferroni testi sonucuna göre yetkinlik alt boyutunda kendisinin matematikte çok iyi düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin puan ortalamaları iyi, yeterli ve yetersiz düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Benzer olarak kendisinin matematikte iyi düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin puan ortalamaları yetersiz düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Öğrencilerin kendilerini algıladıkları matematik düzeyine göre, YDÖ'den aldıkları puanların farklılaşp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 22'de verilmiştir.

Tablo 22. Öğrenci kendilerini algıladıkları matematik düzeyine göre YDÖ ANOVA sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
YDÖ	Yetersiz	710	19,10	7,253	7,391*	İyi>yetersiz
	Yeterli	710	19,97	7,004		
	İyi	484	21,03	70,050		
	Çok İyi	93	20,67	7,340		

*p<0,05

Tablo 22 incelendiğinde öğrencilerin kendilerini algıladıkları matematik düzeyine göre yaşam doyumu ($F_{1-1997}=7,391$, $p<0,05$) ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Bonferroni uygulanmıştır. Bonferroni testi sonucuna göre kendisinin matematikte iyi düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin yaşam doyumu yetersiz düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin yaşam doyumundan anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Öğrencilerin doğup büyüdüğü yere göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin doğup büyüdüğü yere göre, MTÖ-ÖF'ten aldıkları puanların farklılaşp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere verilere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 23'te verilmiştir.

Tablo 23. Öğrenci doğup büyüdüğü yere göre MTÖ-ÖF ANOVA sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
Duygusal Tükenme	Büyükşehir	572	13,36	4,978	1,120	-----
	Şehir/İlçe	1037	13,32	4,789		
	Kasaba/Belde	136	13,35	4,645		
	Köy	252	12,75	4,363		
Duyarsızlaşma	Büyükşehir	572	8,91	3,965	1,076	-----
	Şehir/İlçe	1037	9,04	3,874		
	Kasaba/Belde	136	9,12	3,562		
	Köy	252	8,58	3,659		
Yetkinlik	Büyükşehir	572	13,06	3,158	2,960*	Büyükşehir>K öy
	Şehir/İlçe	1037	12,73	3,138		
	Kasaba/Belde	136	12,56	3,142		
	Köy	252	12,41	30,051		

*p<0,05

Tablo 23 incelendiğinde öğrencilerin doğup büyüdüğü yere göre duygusal tükenme ($F_{3-1997}=1,120$, $p>0,05$) ve duyarsızlaşma ($F_{3-1997}=1,076$, $p>0,05$) alt boyut puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Fakat yetkinlik ($F_{3-1997}=2,969$, $p<0,05$) alt boyutunda ortalamalar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Bonferroni uygulanmıştır. Bonferroni testi sonucuna göre yetkinlik alt boyutunda büyükşehirde doğup büyüyen öğrencilerin puan ortalamaları köyde doğup büyüyen öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Öğrencilerin doğup büyüdüğü yere göre, YDÖ'den aldıkları puanların farklılaşp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 24'te verilmiştir.

Tablo 24. Öğrenci doğup büyüdüğü yere göre YDÖ ANOVA sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
YDÖ	Büyükşehir	572	20,49	7,311	3,386*	Büyükşehir>Kasaba/ Belde
	Şehir/İlçe	1037	19,99	7,141		
	Kasaba/Belde	136	18,74	7,011		
	Köy	252	19,18	6,808		

*p<0,05

Tablo 24 incelendiğinde öğrencilerin doğup büyüdüğü yere göre yaşam doyumu ($F_{1-1997}=3,386$, $p>0,05$) ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Bonferroni uygulanmıştır. Bonferroni testi sonucuna göre yetkinlik alt boyutunda büyükşehirde doğup büyüyen öğrencilerin puan ortalamaları kasaba/belde ve köyde doğup büyüyen öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Öğrencilerin sosyal, sanatsal, kültürel vb. etkinliklere katılma durumuna göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin sosyal, sanatsal, kültürel vb. etkinliklere katılma durumuna göre tükenmişlik puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığını belirleyebilmek için uygulanan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 25’te verilmiştir.

Tablo 25. Öğrencilerin sosyal, sanatsal, kültürel vb. etkinliklere katılma durumuna göre tükenmişlik bağımsız örneklem t-testi sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	t
Duygusal Tükenme	Evet	1028 969	13,33	4,928	0,694
	Hayır	1028 969	13,18	4,627	
Duyarsızlaşma	Evet	1028 969	9,10	3,940	1,746
	Hayır	1028 969	8,80	3,756	
Yetkinlik	Evet	1028 969	13,30	3,075	7,788*
	Hayır	1028 969	12,22	0,109	

* $p<0,05$

Tablo 25 incelendiğinde, etkinliklere katılan ve katılmayan öğrencilerin MTÖ-ÖF’ün yetkinlik ($t=7,788$, $p<0,05$) alt puanlarında farklılaşma bulunmuştur. Etkinliklere katılan öğrencilerin yetkinlik alt boyutunda daha fazla tükenmişlik yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin sosyal, sanatsal, kültürel vb. etkinliklere katılma durumuna göre yaşam doyumu puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığını belirleyebilmek için uygulanan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 26’da verilmiştir.

Tablo 26. Öğrencilerin sosyal, sanatsal, kültürel vb. etkinliklere katılma durumuna göre yaşam doyumu bağımsız örneklem t-testi sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	t
YDÖ	Evet	1028	20,46	70,053	3,294*
		969			
	Hayır	1028	19,41	7,224	
		969			

*p<0,05

Tablo 26 incelendiğinde, etkinliklere katılan ve katılmayan öğrencilerin yaşam doyumu ($t=3,294$, $p<0,05$) ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Sosyal, sanatsal, kültürel vb. etkinliklere katılan öğrencilerin yaşam doyumu, etkinliklere katılmayan öğrencilerin yaşam doyumundan daha yüksektir.

Öğrencilerin haftalık ders saatine göre tükenmişlik ve yaşam doyumu

Öğrencilerin haftalık ders saatine göre, MTÖ-ÖF'ten aldıkları puanların farklılaşıp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 27'de verilmiştir.

Tablo 27. Öğrencilerin haftalık ders saatine göre MTÖ-ÖF ANOVA sonuçları

MTE-ÖF	Gruplar	n	$\bar{x}$	ss	F	Anlamlı Fark
Duygusal Tükenme	0-15	257	13,81	5,332	19,532*	21-30<0-15,
	16-20	477	13,38	4,656		16-20, 31+
	21-30	1028	12,64	4,435		31+>0-15, 16-
	31+	235	15,13	5,299		20
Duyarsızlaşma	0-15	257	9,79	4,210	26,386*	21-30<0-15,
	16-20	477	9,13	3,744		16-20, 31+
	21-30	1028	8,32	3,553		31+>16-20
	31+	235	10,45	4,307		
Yetkinlik	0-15	257	12,61	3,412	0,438	
	16-20	477	12,71	3,185		-----
	21-30	1028	12,83	3,048		
	31+	235	12,83	3,125		

*p<0,05

Tablo 27 incelendiğinde haftalık ders saatine göre duygusal tükenme ($F_{3-1997}=19,532$, $p<0,05$) ve duyarsızlaşma ($F_{3-1997}=26,386$, $p<0,05$) alt boyut puan ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Fakat yetkinlik ($F_{3-1997}=0,438$, $p>0,05$) alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

Gruplar arasında gözlenen bu farkın kaynağını belirlemek için verilere post-hoc testlerden Games-Howell uygulanmıştır. Games-Howell testi sonucuna göre duygusal tükenme alt boyutunda haftalık 21-30 saat ders gören öğrencilerin puan ortalamaları haftalık 0-15, 16-20 ve 31+ saat ders gören öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha düşüktür. Benzer şekilde haftalık 31+ ders gören öğrencilerin puan ortalaması, haftalık 0-15, 16-20 saat ders gören öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Games-Howell testi sonucuna göre duyarsızlaşma alt boyutunda haftalık 21-30 saat ders gören öğrencilerin puan ortalamaları haftalık 0-15, 16-20 ve 31+ saat ders gören öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha düşüktür. Benzer şekilde haftalık 31+ ders gören öğrencilerin puan ortalaması, haftalık 16-20 saat ders gören öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Öğrencilerin haftalık ders saatine göre, YDÖ'den aldıkları puanların farklılaşp farklılaşmadığını değerlendirmek üzere ANOVA uygulanmış ve sonuçlar Tablo 28'de verilmiştir.

Tablo 28. Öğrencilerin haftalık ders saatine göre YDÖ ANOVA sonuçları

	Gruplar	n	$\bar{x}$	S	F	Anlamlı Fark
YDÖ	0-15	257	19,11	7,732	1,351	-----
	16-20	477	20,10	7,179		
	21-30	1028	20,07	6,960		
	31+	235	20,06	7,278		

* $p<0,05$

Tablo 28 incelendiğinde haftalık ders saatine göre yaşam doyumu ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır.

TARTIŞMA, SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Araştırma sonucuna göre cinsiyet, doğum tarihi, sınıf, okuduğu fakülte/yüksek okul, mezun olunan lise türü, aylık gelir, sigara kullanma durumu, matematikte hissedilen seviye, etkinliklere katılma durumu ve

haftalık ders saati yüküne göre tükenmişlik ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunurken; kardeş sayısı ve doğup büyüdüğü yer değişkenlerine göre ise anlamlı farklılık yoktur. Yaşam doyumu için cinsiyet, sınıf, kardeş sayısı, aylık gelir, sigara kullanma durumu, matematikte hissedilen seviye, doğup büyüdüğü yer ve etkinliklere katılma durumu değişkenlerine göre farklılık olduğu, doğum tarihi, okuduğu fakülte/yüksekokul, mezun olunan lise türü ve haftalık ders saati yüküne göre farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin %46,0'sının yaşam doyumu düşük, %54,0'ünün yaşam doyumu ise yüksektir.

Kız öğrencilerin duygusal tükenmesi erkek öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek, erkek öğrencilerin ise yetkinliği kız öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Çapulcuoğlu ve Gündüz (2013), Akıl ve Yazar (2014) ve Tansel (2015) erkek öğrencilerin duygusal tükenmesini kız öğrencilerin duygusal tükenmesine göre anlamlı derecede yüksek bulmuşlardır. Ayrıca Çapulcuoğlu ve Gündüz (2013), Seçer (2015) kız öğrencilerin yetkinlik ortalamasını erkek öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek bulmuşlardır. Araştırma sonucuna göre kız öğrencilerin yaşam doyumları erkek öğrencilerden anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Elde edilen sonuç, Köker (1991)'in ergenler, Cenkseven ve Akbaş (2007), Karatekin (2013), Yıldırım (2017)'ın üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmalar ile benzerdir. Bazı araştırma sonuçlarına göre ise cinsiyete göre yaşam doyumu ortalamaları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (Fugl Meyer, Melin ve Fugl Meyer 2002, Hampton ve Marshall 2000; Hintikka 2001, Katja, Paivi, MarjaTerttu ve Pekka 2002, İnci 2014).

Doğum tarihine göre duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve yetkinlik boyutlarında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur. Ören ve Türkoğlu (2006) yaşa göre tükenmişlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğunu belirlemişlerdir. Tansel (2015) ise yaş değişkenine göre yetkinlik durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Doğum tarihini değişkenine göre yaşam doyumu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur. Çalışmayla elde edilen sonuca benzer olarak Yıldırım (2017) doğum tarihi ile yaşam doyumu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Dördüncü sınıfta okuyan öğrencilerin duygusal tükenme ve duyarsızlaşma ortalaması birinci sınıfta okuyan öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Küçüksüleymanoğlu ve Eğilmez (2013), Seçer (2015) ve Tansel (2015), duygusal tükenme ve duyarsızlaşma alt boyutlarında üniversite öğrencilerinin okul tükenmişliklerinin öğrenim görülen sınıfa göre anlamlı derecede farklılık olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Çapulcuoğlu ve Gündüz (2013), Şentürk (2016) ise sınıf değişkenine göre tüm boyutlarda anlamlı derecede farklılık olduğunu belirlemişlerdir. Ayrıca sınıf düzeyinin artmasının tükenmişliği arttırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Birinci sınıfta okuyan öğrencilerin yaşam doyumları dördüncü sınıfta okuyanlara göre anlamlı derecede yüksektir. Elde edilen sonuç Güven (2015), Demirbaş (2010) ve Özdemir (2015)'in sonucuyla benzerdir.

Öğrencilerin okuduğu fakülte/yüksekokula göre duygusal tükenme ve duyarsızlaşma alt boyutlarında anlamlı farklılık olup Sağlık Yüksekokulu'nda okuyan öğrenciler hem duygusal tükenme hem de duyarsızlaşma alt boyutunda en yüksek ortalamaya sahiptirler.

Öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre duygusal tükenme ve yetkinlik alt boyutlarında anlamlı farklılık olup duygusal tükenme alt boyutunda Fen Lisesi, yetkinlik alt boyutunda ise Meslek Lisesi en yüksek puan ortalamasına sahiptir. Çapulcuoğlu ve Gündüz (2013) öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre tükenmişlik alt boyutlarının tümünde istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Tümkiye ve Çavuşoğlu (2010), Küçüksüleymanoğlu ve Eğilmez (2013) öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre tükenmişlik ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını belirlemişlerdir.

Öğrencilerin barındığı yere göre tükenmişlik durumları incelendiğinde, duyarsızlaşma alt boyutunda ortalamalar arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. En yüksek ortalamaya evde kalan öğrenciler sahiptir. Akıl ve Yazar (2014), çalışmalarında üniversite hazırlık sınıfında okuyan öğrencilerin barınma yerleri ile yetkinlik alt boyutu arasında anlamlı bir farklılık olduğu ve yetkinlik alt boyutunda evde kalan öğrencilerin en yüksek ortalamaya sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Barınma yerine göre yaşam doyumunu ortalamaları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır. Özel yurttan kalan öğrencilerin yaşam doyumları en yüksektir. Yıldırım (2017) ise barınma yerine göre yaşam doyumunu ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığını sonucuna ulaşmıştır.

Kardeş sayısının tükenmişlik üzerindeki etkisi incelendiğinde, öğrencilerin kardeş sayısının tükenmişlik üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucu Yılmaz Toplu (2012)'nin çalışmasıyla benzerdir. Yılmaz Toplu (2012) okul öncesi ve ilköğretim öğretmenlerinin sahip oldukları çocuk sayısına göre tükenmişlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığını belirtmiştir. Kardeş sayısına göre yaşam doyumunu ortalamaları arasındaki farklılık anlamlıdır. Tek çocuk olan öğrencilerin yaşam doyumunu en yüksektir.

Öğrencilerin belirttiği ailelerinin ortalama aylık gelir durumuna göre duygusal tükenme ve duyarsızlaşma alt boyutlarında anlamlı derecede farklılık vardır. Ailesinin ortalama aylık gelirinin çok iyi düzeyde olduğunu ifade eden öğrenciler hem duygusal tükenme hem de duyarsızlaşma alt boyutunda en yüksek ortalamaya sahiptir. Çelik ve Üstün (2017) gelir durumuna göre duyarsızlaşma alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Fakat Akıl ve Yazar (2014) gelir durumu ile tükenmişlik arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin belirttiği ailelerinin ortalama aylık gelir durumuna göre yaşam doyumu ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır. Ailesinin ortalama aylık gelirinin çok iyi düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin yaşam doyumu en yüksektir. Elde edilen sonuç, Dost (2007), Özgür, Babacan Gümüş ve Durdu (2010), Kabasakal ve Uz Baş (2013), İnci (2014) ve Yıldırım (2017) ile benzerdir. Elde edilen sonucun tam tersi olarak Bilge, Sayan ve Kabakçı (2009) öğrenci ailelerinin ortalama aylık gelir durumuna göre yaşam doyumu ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Sigara kullanan öğrencilerin duygusal tükenme ve duyarsızlaşma ortalaması sigara kullanmayan öğrencilerin duygusal tükenme ve duyarsızlaşma ortalamasına göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Çalışmada elde edilen sonuç Tümkiye (1996)'nın yaptığı araştırma sonucu ile benzerdir. Tümkiye (1996) öğretmenlerde mesleki tükenmişlik ile sigara içme arasında anlamlı bir farklılık olduğunu tespit etmiştir. Yıldız, Güner ve Esentaş (2015) ise sigara kullanma durumu ile tükenmişlik arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Sigara kullanmayan öğrencilerin yaşam doyumları sigara kullananlara göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Siyez ve Aysan (2007) sigara kullanmanın yaşam doyumunu azalttığını belirtmiştir.

Öğrencilerin kendilerini matematikte algıladıkları seviyeye göre yetkinlik alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmuştur. Yetkinlik alt boyutunda en yüksek ortalamaya kendisini matematikte çok iyi gören öğrenciler sahiptir. Balkıs, Duru, Buluş ve Duru (2011), Çapulcuoğlu ve Gündüz (2013) başarı düzeyi ile duyarsızlaşma ve yetkinlik alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin kendilerini algıladıkları matematik seviyesine göre yaşam doyumu ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Kendini matematikte iyi düzeyde gören öğrencilerin yaşam doyumu ortalaması en yüksektir. Elde edilen sonuç çeşitli yaş grupları için yapılan çalışmalarla benzerdir (Huebner ve Gilman 2006; Chang, Chang Stewart ve Au 2003).

Öğrencilerin doğup büyüdüğü yere göre yetkinlik alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmuştur. En yüksek yetkinlik ortalamasına büyükşehirde doğup büyüyen öğrenciler sahiptir. Çelik ve Üstün (2017) çalışmalarında öğrencilerin doğup büyüdüğü yere göre tükenmişlik ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Öğrencilerin doğup büyüdüğü yere göre yaşam doyumu ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. büyükşehirde doğup büyüyen öğrencilerin yaşam doyumu ortalaması en yüksektir.

Sosyal, sanatsal, kültürel vb. etkinliklere katılan öğrencilerin yetkinlik ortalaması etkinliklere katılmayan öğrencilerin yetkinlik ortalamasından anlamlı derecede yüksektir. Araştırma sonucu Gündüz, Çapri ve Gökçakan (2012), Tansel (2015)'in çalışmasıyla benzerdir. Kutsal (2009)'ın lise öğrencileriyle, Kovach (2002)'ın yüksek lisans öğrencileriyle yaptığı çalışmanın sonucu da aynıdır. Etkinliklere katılan öğrencilerin yaşam doyumu ortalaması katılmayanlara göre anlamlı derecede yüksektir. Huebner ve Gilman (2006), akademik olarak daha başarılı olan öğrencilerde okuldaki ders dışı etkinliklere katılma oranının daha fazla olduğunu belirlemişlerdir.

Öğrencilerin haftalık ders yüküne göre duygusal tükenme ve duyarsızlaşma ortalamaları arasında anlamlı farklılık vardır. Haftalık 31+ saat ders gören öğrencilerin hem duygusal tükenme hem de duyarsızlaşma ortalamalarının anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür. Tansel (2015) ders yükü ile duygusal tükenme arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuç Gündüz, Çapri ve Gökçakan (2012)'ın haftalık 21-30 ve 31+ saat ders gören öğrencilerin tükenmişliklerinin daha yüksek olduğu sonucuyla benzerdir. Haftalık ders saatine göre yaşam doyumu ortalamaları arasında anlamlı farklılık yoktur.

Bu çalışma Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi'nin yedi adet fakülte/yüksekokulunun birinci ve dördüncü sınıfında okuyan öğrenciler ile sınırlı olup sonraki çalışmalar farklı üniversite ve fakülte/yüksekokullarla genişletilebilir.

Araştırma grubu içine tüm kademedeki üniversite öğrencileri ve lisansüstü programlara devam eden öğrenciler de alınarak sonuçlar karşılaştırılabilir.

Üniversite öğrencilerinin tükenmişlikleri ve yaşam doyumu üzerinde etkili olabilecek farklı değişkenlerin ortaya çıkarılması için yeni çalışmaların yapılması da yararlı olacaktır.

Öğrencilerin tükenmişlikleri ve yaşam doyumu nitel çalışmalarla desteklenebilir.

KAYNAKLAR

- Akıl, E. ve Yazar, T. (2014). Üniversite Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(6), 51-67.
- Akman, G. N. (2014). Nicel ve nitel araştırma yöntemleri. *TC Afyon Kocatepe Üniversitesi Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Bilimsel Araştırma Yöntemleri Dersi*.
- Balkıs, M., Duru, E., Buluş, M. ve Duru, S. (2011). Tükenmişliğin Öğretmen Adayları Arasındaki Yayınlığı, Demografik Değişkenler ve Akademik Başarı ile İlişkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 151-165.
- Bilge, F., Sayan, A. ve Kabakçı, Ö.F. (2009). Aile Mahkemesi Uzmanlarının Meslek Doyumları, Yaşam Doyumları ve İlişkilere Yönelik İnançlarının İncelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(32), 20-31.
- Cenkseven, F. ve Akbaş, T. (2007). Üniversite Öğrencilerinde Öznel ve Psikolojik İyi Olmanın Yordayıcılarının İncelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(27), 43-65.
- Chang, L., Chang, C., Stewart, S.M., and Au, E. (2003). Life Satisfaction, Self Concept, and Family Relations in Chinese Adolescents and Children. *International Journal of Behavioral Development*, 27, 182-189.
- Çapri, B., Gündüz, B. ve Gökçakan, Z. (2011). Maslach Tükenmişlik Envanteri-Öğrenci Formu'nun (MTE-ÖF) Türkçe'ye Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(40), 134-147.
- Çapulcuoğlu, U. ve Gündüz, B. (2013). Lise Öğrencilerinde Tükenmişliğin Cinsiyet, Sınıf Düzeyi, Okul Türü ve Algılanan Akademik Başarı Değişkenlerine Göre İncelenmesi. *Trakya University Journal of Education*, 3, 12-24.
- Çavuş, M.F., Gök, T. ve Kurtay, F. (2007). Tükenmişlik: Meslek Yüksekokulu Akademik Personeli Üzerine Bir Araştırma. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(2), 97-108.
- Çelik, Y. ve Üstün, A. (2017). Üniversite Son Sınıf Öğretmen Adaylarının Tükenmişlik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 1825-1846.
- Çiviteci, A. (2012). Üniversite Öğrencilerinde Genel Yaşam Doyumu ve Psikolojik İhtiyaçlar Arasındaki İlişkiler. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 321-336.
- Demirbaş, N. (2010). *Yaşamda Anlam ve Yılmazlık*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Dost, M. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumunun Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(22), 132-143.
- Fugl Meyer, A.R., Melin, R., and Fugl Meyer, K.S.. (2002). Life Satisfaction in 18 to 64 Year Old Swedes: In Relation to Gender, Age, Partner and Immigrant Status. *Journal of Rehabilitation Medical*, 34, 239-246.
- Güdük, M., Erol, Ş., Yağcıbulut, Ö., Uğur, Z., Özvarış, Ş. ve Aslan, D. (2005). *Ankara'da Bir Tıp Fakültesi'nde Okuyan Son Sınıf Öğrencilerde Tükenmişlik Sendromu*, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, 14(8), 169-173.

- Gündüz, B., Çapri, B. ve Gökçakan, Z. (2012).Üniversite Öğrencilerinin Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 38-55.
- Güven, P. (2015).*Üniversite Öğrencilerinde Yaşamın Amaca ve Anlamı ile Yaşam Doyumu ve Yakın İlişkiler*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Hampton, N.Z., and Marshall, A. (2000). Culture, Gender, Self-E-cacy and Life Satisfaction: A Comparison Between Americans and Chinese PeopleWith Spinal Cord Injures.*Journal of Rehabilitation*, 66(3), 21-29.
- Hintikka, J. (2001). Religious Attendance and Life Satisfaction in the Finnish General Population.*Journal of Psychology and Theology*, 29(2), 158-164.
- Huebner, E.S.,& Gilman, R. (2006). Students Who Like and Dislike School. *Applied Research in Quality of Life*, 1, 139-150.
- İnci, S. (2014).*Üniversite Aday Öğretmenlerin Duygusal Zekâ ile Yaşam Doyumu Düzeyleri Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- İlbay, A.B. (2014).*Çözüm Odaklı Kısa Süreli Grupla Psikolojik Danışmanın Üniversite Öğrencilerinin Tükenmişlik Düzeyleri Üzerindeki Etkisi*, Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Kabasakal, Z. ve Uz Baş, A. (2013). Öğretmen Adaylarında Yaşam Doyumunun Yordayıcısı Olarak Problem Çözme Becerileri, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 27-35.
- Karasar, N. (2015).*Bilimsel Araştır Yöntemi*, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Karatekin, H. (2013).*Benlik Yapılarına Göre Başa Çıkma Stratejileri ve Yaşam Doyumunun İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Katja, R., Paivi, A.K., Marja Terttu, T., and Pekka, L. (2002). Relationships Aong Adolescent Subjective Wellbeing, Health Behavior and School Satisfaction. *Journal of School Health*,72(6), 243-250.
- Kovach, H.R. (2002). *Relationship Among Stress, Social Support and Burnout Counsling Psychology Graduate Students*. Dissertation, University of MissouriKansas City, U.S.A.
- Köker, S. (1991). *Normal ve Sorunlu Ergenlerin Yaşam Doyumu Düzeylerinin Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kutsal, D. (2009).*Lise Öğrencilerinin Tükenmişliklerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Küçükstüleymanoğlu, R. ve Onuray Eğilmez, H. (2013). Müzik Öğretmeni Adaylarının Tükenmişlik Düzeyleri: Uludağ Üniversitesi Örneği. *International Journal of Social Science*, 6(3), 905-923.
- Maslach, C., Schaufeli, W.B., and Leiter, M.P. (2001). Job Burnout. *Annual Reviews of Psychology*, 52(1), 397-422.

- Ören, N. ve Türkoğlu, H. (2006). Öğretmen Adaylarında Tükenmişlik. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16.
- Özbay, Y., Palancı, M., Kandemir, M. ve Çakır, O. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Öznel İyi Oluşlarının Duygusal Düzenleme Mizah, Sosyal Öz-Yeterlilik ve Başaçıkma Davranışları ile Yordanması. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(2), 325-345.
- Özdemir, M. (2015). *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Duygusal Zekaları ile Yaşam Doyumlarının İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Özdevecioğlu M. (2003). *İş Tatmini ve Yaşam Tatmini Arasındaki İlişkinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma*. 11. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi, Afyon.
- Özgür, G., Babacan Gümüüş, A. ve Durdu, B. (2010). Evde ve Yurtta Kalan Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Doyumu. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 1(1), 25-32.
- Schaufeli, W. B., Martinez, I., Marques-Pinto, A., Salanova, M., and Bakker, A. (2002). Burnout and Engagement in University Students: A Cross-national Study. *Journal of Cross-cultural Studies*, 33, 464-481.
- Seçer, İ. (2015). *Üniversite Öğrencilerinde Okul Tükenmişliği ile Psikolojik Uyumsuzluk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19(1), 81-99, Erzurum.
- Siyez D.M. ve Aysan F. (2007). Sigara, Alkol ve Uyuşturucu Madde Kullanan ve Kullanmayan Öğrencilerin Öz-Yeterlilikleri ve Yaşam Doyumları ile Stresle Başa Çıkma Stratejilerinin İncelenmesi. *Selçuk Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 17-34.
- Stoliker, B. E. and Lafreniere, K. D. (2015). The influence of perceived stress, loneliness, and learning burnout on university students' educational experience. *College Student Journal*, 49(1), 146-160.
- Şentürk, Z. (2016). *Öğretmen Adaylarının Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ahi Evran Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kırşehir.
- Tansel, B. (2015). *Üniversite Öğrencilerinin Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi*. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44(2), 241-268.
- TDK. (7 Ocak 2018). Tükenmişlik, Erişim: http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid
- Telef, B.B. (2011). Öğretmenlerin Öz-yeterlilikleri, İş Doyumları, Yaşam Doyumları ve Tükenmişliklerinin İncelenmesi. *İlköğretim Online*, 10(1), 91-108. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>.
- Telman, N. ve Ünsal, P. (2004). *Çalışan Memnuniyeti*. 1. Baskı, İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Tuzgöl Dost, M. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumunun Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 132-143.
- Tümkiye, S. (1996). *Öğretmenlerdeki Tükenmişlik, Görülen Psikolojik Belirtiler ve Başa Çıkma Davranışları*. Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Tümkiye, S. ve Çavuşoğlu, İ. (2010). *Sınıf Öğretmenliği Son Sınıf Öğretmen Adaylarının Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19(2), 468-481.

- Vara, S. (1999).*Yoğun Bakım Hemşirelerinde İş Doyumu ve Genel Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Yıldırım, T. (2017).*Üniversite Öğrencilerinde Benlik Saygısı ile Algılanan Sosyal Destek ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldız, M.E., Gürer, B. ve Esentaş, M. (2015). Ortaokul Öğretmenlerinin Spora İlişkin Tutumları ile Tükenmişlik Düzeyleri İlişkisi. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(3), 14-26.
- Yılmaz Toplu, N. (2012).*Okul Öncesi ve İlköğretim Öğretmenlerinin Tükenmişlik Düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

EXTENDED ABSTRACT

This study aimed to determine the level of burnout and life satisfaction of university students and to investigate whether there was a difference according to different demographic variables. Data were collected during the fall semester of the 2016-2017 academic year at Ahi University Faculty of Arts, Faculty of Education, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Faculty of Physical Therapy and Rehabilitation, School of Health, Physical Education and Sports. Participants were students in their first and fourth year of study. Data were collected through a personal information form, Maslach Burnout Scale-Student version and Life Satisfaction Scale.

The means of the variables were as follows: Emotional exhaustion (13.26), depersonalization (8.95), competence (12.77), life satisfaction (19.95). Strong relations were found between emotional exhaustion and depersonalization, emotional exhaustion and competence and life satisfaction. There was an inverse relationship between depersonalization and competence and life satisfaction, and a similar relationship between competence and life satisfaction. Life satisfaction of 46.0% of the students was low, and that of 54.0% was high.

Emotional exhaustion and life satisfaction means for female students were higher than those of male students. The mean competence of male students was higher than that of female students. Emotional exhaustion of males and females, the difference between competence and life satisfaction means were statistically significant.

According to the date of birth, the difference between emotional exhaustion, depersonalization and competence means were significant. Emotional exhaustion of students who were born in 1995, and the desensitization and competence scores of the students who were born in 1993 were the highest. It was determined that depersonalization scores of the students who were born in 1991 and before, 1992 and 1993 were statistically significant. It was found that the difference

between the students who were born in 1993 and the students who were born in 1994, 1995, 1996 and 1997 was statistically significant.

Students in the fourth year of study reported experiencing more burnout. Because of emotional exhaustion, the mean values of depersonalization were lower than the first-year students. First-year students burnout was significantly higher than that of fourth-year students.

The differences between emotional exhaustion and desensitization means were found to be statistically significant regarding faculty/college. Multiple comparison results revealed significant differences in the emotional exhaustion means of students of the Faculty of Science and Letters with those of the Faculty of Education and School of Health; and between the students of the Health School and the Faculty of Education, Faculty of Economics, Faculty of Agriculture and School of Physical Education. Significant differences were found among the means scores for desensitisation of the students of the Faculty of Science and Letters and those of the Faculty of Education and School of Health; students of Health School with those of the Faculty of Education, Faculty of Economics, and School of Physiotherapy and Rehabilitation. Statistically significant differences were found between the means of emotional exhaustion and competence scores of the students. Emotional exhaustion and desensitization means of science high school students, vocational high school students had the highest competency mean. There were significant differences between Anatolian Teacher High School graduates and those who graduated from other schools; between the students who graduated from Anatolian High School and Vocational High School; between the students who graduated from Anatolian Teacher High Schools and those who graduated from Anatolian High School and Vocational High School.

Regarding accommodation, only the means of the depersonalization subscale showed statistical significance. The mean depersonalization score of students staying at home, the number of students staying in private dormitories and dormitories was significantly higher. The mean life satisfaction of students staying in a state dormitory was statistically significantly lower than that of students staying in private dormitory and apartments.

According to the number of siblings, there was no significant difference between the means of burnout subscales. The differences between life satisfaction means were statistically significant. Specifically, the life satisfaction of 9+ sibling patients was lower than those with one, two, or three siblings.

Regarding parents' average monthly income, students whose average monthly income level was very good reported statistically significantly higher means of emotional exhaustion than those with low or moderate incomes. Similar results were found for the depersonalization means. All multiple comparisons for life satisfaction were significant.

Emotional exhaustion and desensitization mean of the students who stated that they smoked were statistically significantly higher than those who did not, and their life satisfaction was lower. For students who perceived themselves as good at mathematics, the difference between the level of competence and life satisfaction means were statistically significant, in favor of those who stated they were good at mathematics. Similarly, the mean life satisfaction of those who saw themselves as good at mathematics was significantly higher than of those who regarded themselves as insufficient.

Regarding place of birth, the difference between the competence and life satisfaction means was significant. The mean competence of students born and raised in the metropolitan areas was significantly higher than that of the students who were born and raised in villages. The life satisfaction of the students who were born and raised in large metropol were significantly higher than the mean of students who were born and grew up in smaller towns and villages. There was no significant difference between emotional exhaustion and depersonalization. The competence and life satisfaction means of the students participating in social, artistic, cultural and such activities was significantly higher than the students who did not participate in such activities.

There was a significant difference between the means of emotional exhaustion and depersonalization according to the weekly course load. Multiple comparison results revealed that differences in the mean emotional exhaustion of students with 0-15 hours, 16-20 hours and 31+ hours were significantly different from those who had 21-30 hours, 0-15 hours and 16-20 hours of weekly course load. A significant difference was found between the depersonalization means of the students who had 21-30 hours of course load and 0-15, 16-20 and 31+ hours of course load; and between those with 31+ hours of course load and 16-20 hours. The difference between competence and life satisfaction means was not significant.

